

5. Ceny

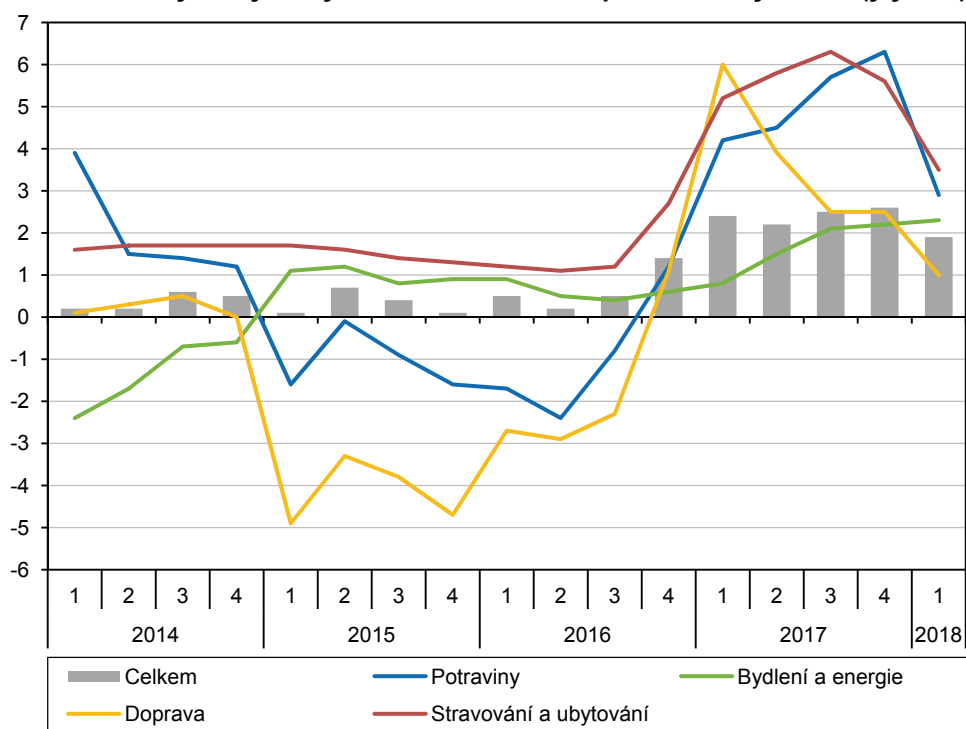
Celkový růst cenové hladiny se v 1. čtvrtletí zrychlil na 2,6 %.

Meziroční růst spotřebitelských cen se v 1. čtvrtletí zpomalil.

Celková cenová hladina měřená deflátořem HDP se v 1. čtvrtletí zvýšila o 2,6 %. Růst cenové hladiny již více než rok zrychluje, a to v důsledku růstu cen spotřebních statků (celkem v 1. čtvrtletí o 3,5 %, u domácností o 2,3 %, u vládních institucí o 6,4 %). V minulém roce celkový růst cenové hladiny tlumily záporné směnné relace. Ty v 1. čtvrtletí dosáhly 101,1 %, a tak jedinou položkou, která tlumila růst cenové hladiny, byly kapitálové statky (-0,9 %).

Meziroční růst spotřebitelských cen se v 1. čtvrtletí neudržel nad 2% hranicí. Ještě v lednu sice činil 2,2 %, ale následně zpomalil a za celý kvartál dosáhl 1,9 %. Na meziroční dynamice se projevila vysoká srovnávací základna počátku roku 2017 (především u potravin a dopravy). Nejvíce k meziročnímu růstu spotřebitelských cen přispěly náklady na bydlení a energie (0,6 p. b.), a potraviny a nealkoholické nápoje (0,6 p. b.) a shodně 0,2 p. b. alkoholické nápoje a tabák a stravování a ubytování. Příspěvek cen dopravy, který byl v minulých letech důležitý pro dynamiku růstu cen, v 1. čtvrtletí klesl na 0,1 p. b.

Graf č. 10 Ceny ve vybraných oddílech indexu spotřebitelských cen (y/y v %)

Zdroj: ČSÚ

Ceny bydlení a energií pokračují ve více než 2% růstu.

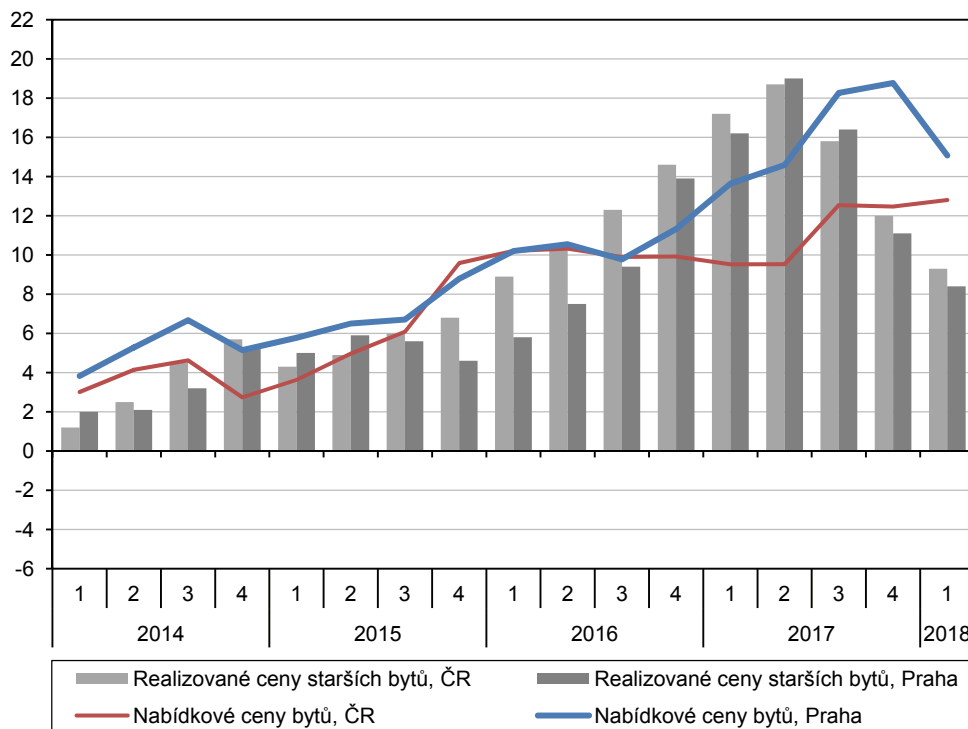
Bydlení, voda, energie a paliva mají ve spotřebním koši nejvyšší váhu, ale jejich příspěvek k celkovému růstu cen byl v minulých letech limitován nižším růstem cen bydlení a poklesem cen energií. To se postupně měnilo v roce 2017 a v letošním 1. čtvrtletí vzrostly ceny bydlení a energií o 2,3 %. Z toho ceny nájemného z bytu dosáhly 2,3% meziročního navýšení, imputované nájemné vzrostlo o 3,9 % (mírné zpomalení oproti 2. pololetí 2017) a ceny energií vzrostly meziročně v 1. čtvrtletí o 1,1 %. Meziroční růst cen energií se objevil poprvé od dubna 2016. Výrazněji rostly i ceny běžné údržby a oprav bytu (3,2 %).

Růst cen nemovitostí je stále vysoký, postupně však zpomaluje.

Ceny nemovitostí v minulém roce prošly turbulentním vývojem, když meziroční tempo růstu atakovalo 20 %. Konec roku pak přinesl jistý útlum a 1. čtvrtletí 2018 potvrdilo, že ceny bytů již nerostou tak rychle. Ukázalo se to hlavně u realizovaných

cen starších bytů, které se v ČR zvýšily o 9,3 % (v Praze o 8,4 %). Podobně se zmínil růst realizovaných cen nových bytů v Praze (9,7 %). Nabídkové ceny bytů se zatím drží na vysoké úrovni růstu (12,8 % v ČR, 15,1 % v Praze), zdá se však, že již dále nezrychlují.

Graf č. 11 Ceny nemovitostí (meziroční změna, v %)

Zdroj: ČSÚ

Ceny potravin a nealkoholických nápojů ovlivňovaly celkový vývoj v menší míře než loni.

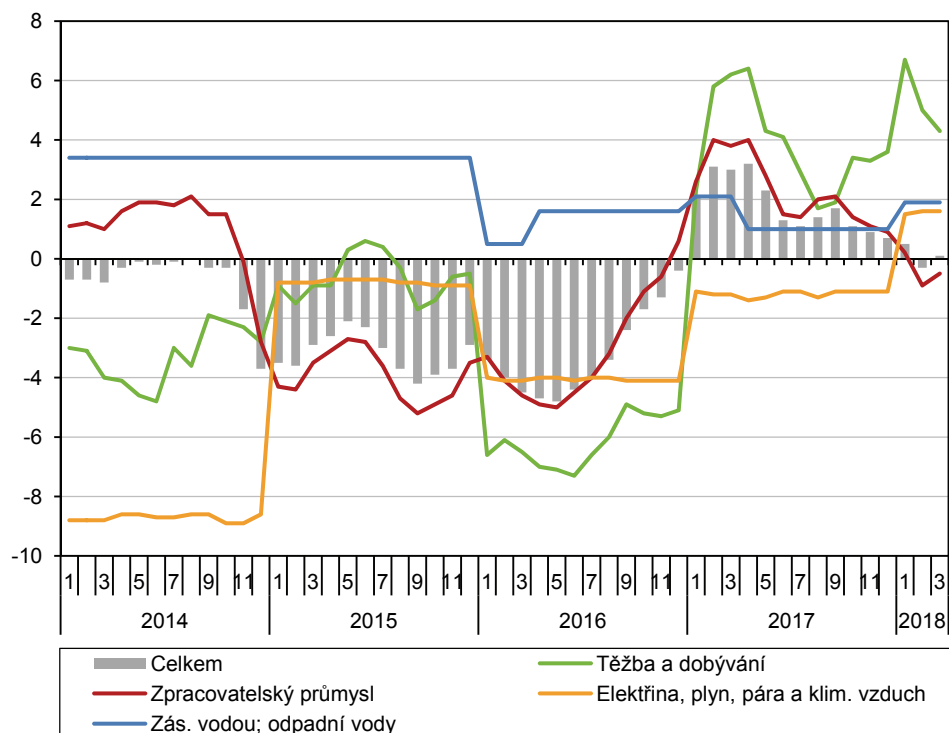
Další složkou spotřebního koše, která výrazně ovlivnila celkový růst spotřebitelských cen, byly potraviny a nealkoholické nápoje. Ty byly v minulém roce nejdůležitějším faktorem pro růst cen, nyní jejich meziroční dynamika oslabila (mimo jiné vlivem vysoké základny minulého roku) a přírůstek v 1. čtvrtletí dosáhl 2,9 % (za rok 2017 to bylo 5,2 %). Došlo ke zmírnění cenového růstu všech skupin potravin. Nejsilněji v 1. čtvrtletí meziročně rostly ceny mléka, sýrů a vajec, olejů a tuků a ovoce (shodně o 8,1 %). I nadále poměrně silně rostly ceny pekárenských výrobků a obilovin (2,8 %) a masa (3,6 %). Ceny alkoholických nápojů a tabáku vzrostly v 1. čtvrtletí o 2,5 %. Jak je výše zmíněno, ceny dopravy se tentokrát nepromítaly do celkové dynamiky tak výrazně jako dříve. Výrazněji rostly totiž jen ceny nákupů samotných dopravních prostředků (2,5 %). Ceny provozu osobních dopravních prostředků meziročně stagnovaly (0,1 %). Ceny stravování a ubytování v 1. čtvrtletí meziročně rostly o 3,5 %. V porovnání s dynamikou minulého roku tak došlo ke zpomalení.

I v Evropě se cenový růst zmínil.

Zpomalení cenové dynamiky v 1. čtvrtletí se odehrálo i v Evropské unii. Celkově v EU harmonizovaný index spotřebitelských cen meziročně vzrostl o 1,5 %. V eurozóně se spotřebitelské ceny zvyšovaly pomaleji (1,2 %). Nejsilnější růst spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí zaznamenaly Rumunsko (3,7 %), Estonsko (3,2 %) a Litva (3,1 %). Jedinou zemí EU, kde ceny meziročně klesly, byl Kypr (-0,8 %). Výrazně zpomalil růst spotřebitelských cen v Řecku (na 0,3 %), jen o 0,5 % se zvýšily ceny v Dánsku a Irsku.

Graf č. 12 Ceny hlavních skupin průmyslových výrobců (meziroční změna, v %, podle klasifikace CPA)

Zdroj: ČSÚ

Ceny průmyslových výrobců v 1. čtvrtletí stagnovaly.

Meziroční dynamika cen průmyslových výrobců se v minulém roce dostala do kladných čísel, postupně však růst zpomaloval a v 1. čtvrtletí 2018 tento vývoj pokračoval. Meziroční přírůstek dosáhl jen 0,1 % (loni ceny výrobců vzrostly o 1,8 %). Hlavním dílem se na tom podílel zpracovatelský průmysl, který má v indexu nejvyšší váhu. Ceny zde meziročně klesly o 0,4 %. Výrazně se totiž snižovaly ceny dopravních prostředků (-4,1 %) a rovněž chemických látek a výrobků (-5,7 %). Tyto dva oddíly dohromady snížily růst cen výrobců o 0,8 p. b. Naopak kladně působily ceny obecných kovů a kovodělných výrobků (meziroční růst o 3,4 %, příspěvek 0,4 p. b.). Z oddílů, které přispěly k celkovému růstu indexu, mírně rostly ještě ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku (0,5 %), dřeva, papíru a tisku (1,7 %) a nábytku (1,4 %). Sekce těžba a dobývání pokračovala v růstu a ceny se zde meziročně navýšily o 5,4 %. V lednu 2018 poprvé od prosince 2013 vzrostly ceny elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (za celé 1. čtvrtletí o 1,5 %).

Ceny výrobců v EU rostly podstatně rychlejším tempem než v ČR.

V porovnání s Evropskou unií se růst cen výrobců v Česku výrazně propadl. Navzdory zpomalení se totiž meziroční přírůstek v EU v 1. čtvrtletí udržel na 2,1 %. Nejvíce rostly ceny výrobců v Estonsku (5,3 %, výrazné zrychlení oproti loňskému roku), v Bulharsku (4,9 %) a v Lotyšsku (3,8 %). Naopak ceny výrobců klesaly v Lucembursku (-2,0 %), v Irsku (-1,4 %) a na Kypru (-0,8 %).

Ceny zemědělských výrobců si navzdory celkovému zpomalení udržely poměrně silné tempo růstu.

Ceny zemědělských výrobců minulý rok rostly výrazným tempem a navzdory celkovému zpomalení byl v 1. čtvrtletí meziroční nárůst stále nadprůměrný (4,0 %). Podobně jako v minulém roce rostly výrazněji ceny v živočišné výrobě (5,7 %) a rostlinná výroba zdražovala mírněji (2,5 %). U rostlinné výroby pokračoval meziroční růst cen obilovin (6,2 %), proinflačně působilo i ovoce (72,1 %) a zelenina (13,4 %). Naopak ceny olejnin se v 1. čtvrtletí propadly o 6,7 %. Meziroční růst cen živočišné výroby silně zpomalil, ale i tak dosáhl výrazných 5,7 %. Přitom markantně klesly ceny jatečných prasat (-12,3 %), které mají v indexu vysokou váhu. Snížily se

i ceny drůbeže (-3,3 %). Tyto poklesy kompenzoval stále silný meziroční růst cen mléka (15,8 %) a vajec (10,7 %).

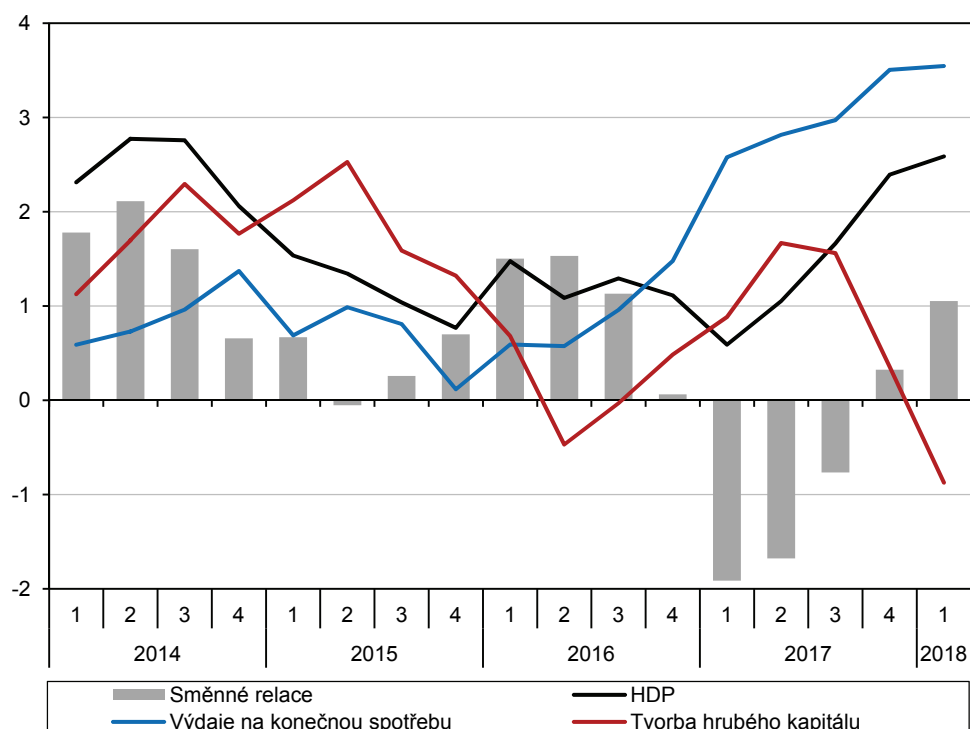
Ceny tržních služeb již dále nezrychlovaly.

Meziroční dynamika cen tržních služeb v minulém roce zrychlovala a v 1. čtvrtletí se přírůstek udržel na hodnotě předchozího kvartálu (1,7 %). Meziroční přírůstky se zvýšily například u pozemní a potrubní dopravy (na 1,0 %), u poštovních a kurýrních služeb (3,5 %), u služeb v oblasti nemovitostí (2,2 %) a nejméně u služeb v oblasti zaměstnání (12,5 %). Stablně rostly ceny služeb v oblasti programování a v souvisejících službách (1,7 %). Celkový růst cen tlumil pokles u skladování a podpůrných služeb v dopravě (-2,1 %) a rovněž u telekomunikačních služeb (-0,8 %).

Ceny zahraničního obchodu opět ovlivňovalo posilování koruny.

Ceny vývozu i dovozu v 1. čtvrtletí 2018 meziročně klesaly a stále se projevoval vliv posilujícího kurzu koruny. Ceny vývozu klesly o 4,4 %. Na propadu se projevil stroje a dopravní prostředky (-5,2 %), které mají v českém vývozu klíčovou pozici, a rovněž minerální paliva (-11,7 %). Ceny dovozu klesly o 6,1 %. Propad zaznamenaly zejména ostatní suroviny (-10,5 %), výrazně se snížily i ceny dovážených strojů a dopravních prostředků (-8,7 %). Výraznější propad cen u dovozu byl spojen s posílením koruny vůči dolaru, které značně překonalo posílení kurzu vůči euru. Země mimo EU a eurozónu mají ve struktuře dovozu významnější pozici než ve vývozu. S tím koresponduje i vývoj směnných relací, které byly v 1. čtvrtletí kladné a dosáhly 101,8 %. V kladném směru působily směnné relace obchodu s ostatními materiály (109,2 %) i stroji a dopravními prostředky (103,8 %). Záporných směnných relací dosáhl obchod s chemikáliemi (98,2 %), minerálními palivy (90,9 %) a nápoji a tabákem (97,9 %).

Graf č. 13 Deflátoři (očistěno o sezónní a kalendářní vlivy, y/y v %)

Zdroj: ČSÚ

